

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj: P-6506/2022-21

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sutkinji tog suda Davorki Ćurko Nasić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Siniše Uglika, OIB: 00209401343, iz Zagreba, Hrgovići 35, kojeg zastupa punomoćnik Nenad Horvat, odvjetnik u Zagrebu, protiv tuženika Zagrebačka banka d.d., OIB: 92963223473 iz Zagreba, Trg bana Josipa Jelačića 10, kojeg zastupaju punomoćnici odvjetnici iz odvjetničkog društva u Zagrebu Porobija & Porobija, radi isplate, nakon održane glavne i javne rasprave, zaključene 2. rujna 2026., u nazočnosti punomoćnika tužitelja i zamjenice punomoćnika tuženika, 24. rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I Nalaže se tuženiku Zagrebačkoj banci d.d. isplatiti tužitelju Siniši Ugliku iznos od 3.409,40 EUR sa zateznim kamatama tekućim od 13. siječnja 2016. do isplate, i to za razdoblje do 31. prosinca 2022. po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima, izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu, uvećanoj za tri postotna poena, za razdoblje od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023., po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja, koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta, za tri postotna poena, te za razdoblje od 30. prosinca 2023. do isplate, po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem za tri postotna poena referentne stope, koja je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve u roku od 15 dana.

II Nalaže se tuženiku Zagrebačkoj banci d.d. isplatiti tužitelju Siniši Ugliku iznos od 7.155,91 EUR sa zateznim kamatama tekućim od 13. siječnja 2016. do isplate, i to za razdoblje do 31. prosinca 2022. po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima, izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu, uvećanoj za tri postotna poena, za razdoblje od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023., po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja, koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta, za tri postotna poena, te za razdoblje od 30. prosinca 2023. do isplate, po kamatnoj

stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem za tri postotna poena referentne stope, koja je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve u roku od 15 dana.

III Nalaže se tuženiku Zagrebačka banka d.d., isplatiti tužitelju Siniši Ugliku iznos od 4.739,74 EUR sa zateznim kamatama tekućim od dana 13. siječnja 2016. do isplate, i to za razdoblje do 31. prosinca 2022. po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima, izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu, uvećanoj za tri postotna poena, za razdoblje od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023., po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja, koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta, za tri postotna poena, te za razdoblje od 30. prosinca 2023. do isplate, po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem za tri postotna poena referentne stope, koja je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve u roku od 15 dana.

IV Nalaže se tuženiku Zagrebačka banka d.d., isplatiti tužitelju Siniši Ugliku iznos od 3.169,31 EUR, u roku od 15 dana.

V Odbija se zahtjev tužitelja za isplatu zateznih kamata tekućih na iznose od 3.409,40 EUR i 7.155,91 EUR od 30. rujna 2015. do 12. siječnja 2016., zatim se odbija zahtjev za isplatu zateznih kamata na iznos 4.739,74 EUR tekućih od 9. siječnja 2016. do 12. siječnja 2016. te na iznos od 3.169,31 EUR tekućih od 2. rujna 2026. do isplate.

VI Nalaže se tuženiku naknaditi tužitelju parnični trošak u iznosu od 3.998,14 EUR sa zateznim kamatama tekućim od 24. rujna 2026. do isplate, po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem za tri postotna poena referentne stope, koja je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi da je 15. srpnja 2005. sklopio s tuženikom Ugovor o kreditu broj 3205141905/05 od 21. travnja 2005., kojim mu je tuženik odobrio kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 93.186,00 CHF, obračunato po srednjem tečaju tuženika na dan korištenja kredita, s ugovorenim rokom otplate od 25 godina te kamatnom stopom u visini od 4,50% godišnje, koja je promjenjiva sukladno odluci kreditora te koja je tijekom otplate kredita mijenjana na štetu tužitelja. Navodi i da je 8. siječnja 2016. sklopljen Aneks tom Ugovoru kojim je regulirana konverzija kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR te se za pravni interes za predmetnu tužbu,

unatoč toj činjenici, poziva na stajalište Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz odluke broj Rev- 2868/2018 od 12. veljače 2019. Nadalje, tvrdi da su navedene odredbe predmetnog Ugovora o kreditu o jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF nišetne, kako je to i utvrđeno u postupku za zaštitu kolektivnih prava i interesa potrošača i to presudom Visokog trgovačkog suda poslovni broj PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018., odnosno presudom Visokog Trgovačkog suda poslovni broj PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014. kojima je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013., a kojom je utvrđeno da je tuženik povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, sklapajući ugovore o kreditu i koristeći u istima nišetne odredbe kojima je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije i u vrijeme zaključenja istih ugovora, nije potrošače u cijelosti informirao o svim parametrima bitnima za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača te je utvrđeno da je povrijedio kolektivna prava i interese potrošača i ugovaranjem promjenjive kamatne stope, koja se mijenja jednostranom odlukom tuženika. Navodi i da u predmetnom Ugovoru nisu navedeni parametri i metodologija izračuna kamatne stope, a niti je tužitelj o tome pregovarao s tuženikom te se kamatna stopa mijenjala isključivo jednostranom odlukom tuženika, a istodobno je doveden u nepovoljan položaj zbog aprecijacije tečaja CHF te mu nije bila obrazložena ta ugovorna odredba niti njeni rizici, tako da kao prosječan potrošač nije mogao predvidjeti da će doći do drastične promjene vrijednosti novca, tim više što mu je tuženik tvrdio da se radi o sigurnoj valuti. Ne spori da je Dodatak ugovora o konverziji sklopljen sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju, ali se poziva na praksu Suda Europske unije prema kojoj, unatoč toj činjenici, to ne može imati za posljedicu smanjenje zajamčene zaštite potrošača, odnosno njegovog prava na uspostavu situacije u kojoj bi se nalazio da nišetnih odredbi nije bilo. Smatra da posljedično ima pravo na povrat preplaćenih iznosa do dana konverzije i to u odnosu na iznose koje bi tuženiku bio dužan platiti da se tijekom otplate primjenjivala otplata bez nišetne odredbe o valutnoj klauzuli, odnosno na povrat preplaćenih iznosa u odnosu na iznose koje bi tužitelj bio dužan platiti tuženiku prema tečaju na dan isplate kredita, slijedom čega je, po osnovi preplate svoje obveze zbog nišetne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi zatražio isplatu iznosa od 33.750,40 kn, a po osnovi nišetne odredbe o valutnoj klauzuli iznos od 33.446,05 kn, sve s pripadajućim zateznim kamatama tekućim od dana plaćanja pojedinog preplaćenog anuiteta do isplate, uz naknadu parničnog troška sa zateznim kamatama tekućim od dana donošenja presude do isplate.

2. Tuženik je u odgovoru na tužbu u cijelosti osporio tužbeni zahtjev, kako glede pravne osnove i visine, tako i glede činjenica i razloga kojima je tužitelj obrazložio tužbu. Osporio je i osnovu i tijek zatraženih zateznih kamata te istaknuo prigovor zastare u odnosu na sve iznose dospjele prije 30. svibnja 2014 te prigovor nedostatka aktivne legitimacije jer za pojedine uplate nije razvidno tko je uplatitelj. Istaknuo je i da je predmetni kredit konvertiran sukladno odredbama Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju, jer su stranke 25. siječnja 2016. sklopile Dodatak Ugovoru o kreditu, kojim je izvršena konverzija predmetnog kredita s valutnom klauzulom u CHF u kredit s valutnom klauzulom u EUR. Pritom su sve tužiteljeve uplate uzete u obzir i iskorištene, odnosno uračunate za otplatu eurskog kredita, u skladu s odredbama tog Zakona, a konverzija je nastupila na temelju očitovanja volje tužitelja i na način koji je zakonodavac propisao, što je bilo i priopćeno javnosti, pa je tako istom tužitelj stavljen u položaj kao da je cijelo vrijeme

imao kredit denominiran u EUR, čime je izjednačen s položajem potrošača koji su se zadužili u valuti EUR te su tom konverzijom posljedice ništetnosti spornih odredbi uređene voljom stranaka. Ako je tužitelj iz bilo kojeg razloga smatrao da mu zakonom propisani uvjeti konverzije nisu prihvatljivi, jer su po njegovu mišljenju trebali biti u bilo kojem pogledu drukčiji, tada nije trebao prihvatiti konverziju, smatra tuženik. Tvrdi i da su tužitelju povijesne kamatne stope (do konverzije) u trenutku prihvata konverzije bile poznate, kao da su bile ugovorene kao fiksne, a nakon tog razdoblja, iste su se u budućem razdoblju ravnale prema ugovorenom parametru i fiksnom dijelu kamatne stope za eurske kredite, a dodao je i da je tužitelju prilikom konverzije uzeta u obzir preplata po osnovi promjene tečaja CHF. Slijedom navedenog, tuženik je predložio odbiti tužbeni zahtjev, uz naknadu parničnog troška tuženiku.

3. Tijekom postupka izvedeni su dokazi uvidom u Ugovor o namjenskom kreditu broj 3205141905/05 od 15. srpnja 2005. (dalje: Ugovor), Dodatak Ugovoru o kreditu od 8. siječnja 2016. (dalje: Dodatak), solemnizaciju, Efektivnu kamatnu stopu / realnu godišnju kamatnu stopu, promet po kreditu, dopis od 12. studenog 2015., izračun konverzije na dan 30. rujna 2015., informativni sažetak izračuna konverzije, pregled otvorenih stavki po kreditu, Prijedlog izmjene Ugovora o kreditu, izveden je dokaz financijskim vještačenjem po stalnom sudskom vještaku Petri Blašković iz društva Centar za financijska vještačenja d.o.o. te je saslušan tužitelj.

4. Ocjenjujući u postupku izvedene dokaze, sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev osnovan kao pod točkom I do IV izreke.

5. Podneskom od 26. listopada 2020. tužitelj je uz postojeći tužbeni zahtjev istaknuo i tužbeni zahtjev na povrat preplaćenog iznosa razlike glavnice u konverziji, jer tužitelj tvrdi da mu je tom prilikom priznata nedospjela glavnica u manjem u iznosu od iznosa na koji bi mu pripadalo pravo s obzirom na ništenost ugovornih odredbi, po kojoj osnovi je zatražio isplatu iznosa od 29.740,38 kn sa zateznim kamatama tekućim od 9. siječnja 2016. do isplate.

6. Navedena preinaka uslijedila je prije zaključenja prethodnog postupka, te se istoj tuženik usprotivio u podnesku od 13. studenoga 2020., međutim, to protivljenje nije od značaja, s obzirom da je tuženik podnesak tužitelja od 26. listopada 2020. zaprimio 30. listopada 2020., nakon čega se podneskom od 2. studenoga 2020. upustio u raspravljanje, a da se nije usprotivio preinaci tužbe, već tek naknadnim podneskom, pa se, sukladno odredbi čl. 190. st. 3. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23 i 146/25, dalje: ZPP), smatra da je pristao na preinaku, slijedom čega nije bilo potrebno o istoj odlučivati.

7. Nakon toga je tužitelj podneskom od 8. kolovoza 2025. preinačio tužbu postavljajući i podredni tužbeni zahtjev, a pritom se pozvao na stajalište Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz predmeta Rev-586/2019 od 21. prosinca 2022., koje je objavljeno u listopadu 2024., međutim, navedena preinaka je uslijedila nakon zaključenja prethodnog postupka, a s obzirom da je isti zaključen na ročištu od 3. ožujka 2025., te praksa na koju se tužitelj poziva, kao opravdan razlog za preinaku, iz listopada 2024., proizlazi da je tužitelj mogao preinačiti tužbu i prije zaključenja prethodnog postupka, pa nisu ispunjene pretpostavke za tu preinaku, slijedom čega sud istu nije dopustio primjenom čl. 190. st. 2. ZPP.

8. Nadalje, podneskom od 17. prosinca 2025. tužitelj je uskladio tužbeni zahtjev s utvrđenjima vještaka financijske struke te je po osnovi preplate obveze zbog ništetne odredbe o kamatnoj stopi zatražio isplatu iznosa od 3.409,40 EUR, po osnovi ništetne odredbe o valutnoj klauzuli iznos od 7.155,91 EUR, po osnovi razlike zatezne kamate i preplate priznate u konverziji iznos od 3.169,31 EUR, te po osnovi

preplaćene glavnice prilikom konverzije iznos od 4.739,74 EUR, odnosno ukupno 18.474,36 EUR i to sa zateznim kamatama tekućim na iznos od 3.409,40 EUR sa zateznim kamatama tekućim od 30. rujna 2015. do isplate, a s istim tijekom je zatražio i zatezne kamata na iznos od 7.155,91 EUR, zatim je na iznos od 4.739,74 EUR zatražio zatezne kamata tekuće od 9. siječnja 2016. do isplate, a na iznos od 3.169,31 EUR tekuće od dana zaključenja glavne rasprave do isplate. Tužitelj je postavio i podredni tužbeni zahtjev kojim je zatražio isplatu iznosa od 4.382,68 EUR sa zateznim kamatama tekućim od 8. kolovoza 2025. do isplate, a pritom se pozvao na pravno shvaćanje Vrhovnog suda u predmetu Rev-457/2025 iz svibnja 2026., pa kako se radi o preinaci tužbe koja je uslijedila nakon zaključenja prethodnog postupka, međutim, do koje je došlo bez krivnje tužitelja jer je ista rezultat usklađivanja tužbenog zahtjeva s utvrđenjima vještaka, te sa pravnim shvaćanjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz odluke u istovrsnom predmetu donesene nakon zaključenja prethodnog postupka, sud je tu preinaku dopustio.

9. Među strankama nije sporno da su 15. srpnja 2005. sklopile Ugovor, kojim je tuženik tužitelju stavio na raspolaganje kredit u kunscoj protuvrijednosti iznosa od 93.186,00 CHF i to po srednjem tečaju tuženika za CHF, kako to i proizlazi iz čl. 1. Ugovora, a iz sadržaja Ugovora proizlazi i da se radilo o stambenom kreditu te da je istim ugovorena otplata u razdoblju od 25 godina, u jednakim mjesečnim anuitetima u iznosu od 513,20 CHF u kunscoj protuvrijednosti po srednjem tečaju HNB za CHF važećem na dan plaćanja. S obzirom da iz iskaza tužitelja, koji je sud u cijelosti prihvatio kao logičan i neposredno uvjerljiv, proizlazi da je kredit podigao radi kupnje stana koji koristi za potrebe stanovanja vlastite obitelji, te nikada nije korišten u poslovne svrhe, već isključivo za stanovanje, za što i danas služi, utvrđeno je da se radi o potrošačkom ugovoru u smislu čl. 3. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br. 96/03, dalje: ZZP/03), što tuženik niti ne osporava. Nije sporno niti da su stranke sklopile 8. siječnja 2016. Dodatak kojim je izvršena konverzija Ugovora u ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u EUR, a nije sporno ni da je isti Dodatak sklopljen temeljem Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine br. 102/15, dalje: ZID ZPK/15), što i proizlazi iz sadržaja navedenog Dodatka, u kojem je navedeno i da je tužitelj prihvatio izračun konverzije u kredit s valutnom klauzulom u EUR sa stanjem na dan 30. rujna 2015. te da je na taj dan u istom utvrđena preostala nedospjela glavnica u iznosu od 71.779,66 CHF, kao i da je utvrđena i preplata obveze tužitelja u iznosu od 9.260,53 kn.

10. Sporno je jesu li odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF ništetne, a sporno je i, s obzirom na izvršenu konverziju ugovora o kreditu, ima li tužitelj pravo tražiti isplatu po toj osnovi, te je li osnovana njegova tražbina po osnovi manje priznate glavnice prilikom konverzije. Nadalje, sporna je visina tražbine, kao i je li nastupila zastara, a sporna je i aktivna legitimacija tužitelja.

11. Tužitelj je iskazao da se tuženiku obratio radi podizanja kunskog ili eurskog kredita, jer je kod njega imao račune, a u banci su mu ponudili kao povoljniji kredit s valutnom klauzulom u CHF, navodeći da se radi o stabilnoj valuti, za koju je i on tako mislio, a pri tome mu nije rečeno ništa o riziku o rasta tečaja i posljedičnom mogućem značajnijem rastu visine rate. Za kamatnu stopu mu je rečeno da je promjenjiva i da može ići na više i niže te da o promjeni odlučuje uprava banke, dok mu o načinu same promjene nije ništa rečeno. Iskazao je i da ga je dočekao unaprijed pripremljen nacrt ugovora koji je trebao potpisati te mu nije bilo rečeno da se može bilo što drugačije ugovoriti. Kada je došlo do značajnog porasta tečaja i rate, obratio se u banku tražeći mogućnost konverzije u eurski ili kunski kredit, što mu nije odobreno, već je tek kasnije pozvan, kada je zakon omogućio da dođe radi konverzije, a s

obzirom da mu je izračun rate bio niži te da je imao i određen preplaćeni iznos, prihvatio je tu konverziju, odnosno sklapanje aneksa. Dodao je i da mu nisu u banci rekli i nije mu bilo poznato da je u vrijeme sklapanja Ugovora HNB štitila tečaj kune u odnosu na EUR, dok ga nije štitila u odnosu na CHF te da nije mislio da se odriče svojih potraživanja po osnovi ništetnih odredbi predmetnog ugovora sklapanjem Dodatka, a smatra i da sklapanjem istog nije obeštećen. Još je dodao i da je pročitao ugovor o kreditu, a s obzirom da nije iz bankarskih voda, nije mu bilo baš sve najjasnije u ugovoru, ali nije tražio pojašnjenje, jer je smatrao da se radi o špranci ugovora te mu je kredit bio potreban. Shvatio je da je iznos kredita vezan za valutu CHF, ali su otplatne rate sve bile jednake u CHF i kunama, te je dodao i da je u potpunosti sam otplaćivao kredit, a i danas ga sam otplaćuje, iz čega slijedi da je neosnovan prigovor nedostatka aktivne legitimacije, jer tuženik nije dokazao da bi netko drugi otplaćivao kredit tužitelja (tek ustvrdio da se ne vidi za pojedine uplate tko je uplatitelj).

12. Među strankama nije sporno da je, sukladno čl. 502.a ZPP, vođen sudski postupak radi zaštite kolektivnih interesa potrošača - korisnika kredita protiv više banaka, koji postupak je vođen pred Trgovačkim sudom u Zagrebu i u kojem je dana 4. srpnja 2013. sud donio presudu poslovni broj P-1401/12, kojom je utvrđeno da je tuženik, kao jedna od tuženih banaka (kao 1. tuženik u tom postupku) u razdoblju od 1. travnja 2005. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima te koristeći u istima ništetne i nepoštene odredbe, tako da je ugovorena valutna klauzula kojom je glavnica vezana uz valutu CHF (švicarski franak), te da je u te je u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o potrošačkim kreditima i koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe tako da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze u ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom tuženika i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tuženik, kao trgovac, i korisnici kreditnih usluga, kao potrošači, nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnu parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenu na jednostranom povećanju kamatnih stopa, sve na štetu potrošača, pa da je time tuženik u razdoblju do 6. kolovoza 2007. postupio suprotno odredbama tada važećeg ZZP/03, i to člancima 81., 82. i 90., a od 7. kolovoza 2007., pa nadalje, protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br. 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09, dalje: ZZP/07), i to člancima 96. i 97., te suprotno odredbama u pojedinom razdoblju važećeg Zakona o obveznim odnosima.

13. Navedena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu, u dijelu povrede kolektivnih interesa i prava potrošača za ugovorenu redovnu kamatnu stopu, koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva, potvrđena je presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014., a Vrhovni sud Republike Hrvatske je 9. travnja 2015. donio presudu broj RevT-249/14-2 kojom je odbijena, između ostalih, i revizija tuženika protiv navedene presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske.

14. Glede povrede kolektivnih interesa i prava potrošača vezano za ugovorenu valutnu klauzulu kojom je glavnica vezana uz valutu CHF, za istaknuti je da je Visoki trgovački sud Republike Hrvatske presudom poslovni broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. preinačio prvostupanjsku presudu i odbio ovaj dio tužbenog zahtjeva, te je

Vrhovni sud Republike Hrvatske odlukom broj Revt-249/14-2 od 9. travnja 2015. potvrdio presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske o odbijanju ovog dijela tužbenog zahtjeva.

15. Međutim, Ustavni sud Republike Hrvatske je odlukom broj U-III-2521/2015, U-III-2536/2015, U-III-2547/2015, U-III-2565/2015, U-III-2603/2015, U-III-2604/2015 i U-III-2605/2015 od 13. prosinca 2016. ukinuo presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske kojom je odbijen zahtjev usmjeren na utvrđenje da su povrijeđeni kolektivni interesi i prava potrošača u odnosu na ugovorenu valutnu klauzulu, nakon čega je Vrhovni sud Republike Hrvatske rješenjem broj Revt-575/16-5 od 3. listopada 2017. ukinuo presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. u dijelu povrede kolektivnih interesa i prava potrošača vezano za ugovorenu valutnu klauzulu u CHF, te je potom Visoki trgovački sud Republike Hrvatske 14. lipnja 2018. donio presudu poslovni broj PŽ-6632/17, kojom je odbijena u tom dijelu, između ostalih, i žalba ovdje tuženika protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013.

16. Vrhovni sud Republike Hrvatske je odlukom broj Rev-2221/2018-11 od 3. rujna 2019. potvrdio presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-6632/17 i u dijelu kojim je utvrđena povreda kolektivnih interesa i prava potrošača u odnosu na ugovorenu valutu CHF uz koju je vezana glavnica.

17. Dakle, pravomoćnom presudom u postupku radi zaštite kolektivnih interesa potrošača, korisnika kredita, utvrđeno je da je tuženik u razdoblju od 1. travnja 2005. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima te koristeći u istima ništetne i nepoštene odredbe, tako da je ugovorena valutna klauzula kojom je vezana glavnica uz valutu CHF (švicarski franak), te da je u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o potrošačkim kreditima i koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe tako da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze u ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom tuženika i drugim internim aktima banke.

18. Sukladno članku 502.c ZPP, ovaj sud je vezan za utvrđenja iz navedenog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača i to neovisno o tome što se u postupcima kolektivne zaštite pravna zaštita pruža na općenitoj, odnosno apstraktnoj razini, s tim da je tuženik u ovom postupku mogao dokazivati da je u konkretnom slučaju bilo pregovaranja oko spornih ugovornih odredbi, da je tužitelju objašnjen način promjene kamatne stope te da je bio upozoren na sve rizike predmetnog pravnog posla, što međutim, nije s uspjehom učinio, jer je na temelju iskaza tužitelja sud utvrdio da su mu u banci, kao najpovoljniji, ponudili jedino kredit s valutnom klauzulom u CHF, te da pritom nije bio upozoren na rizike takve ugovorne odredbe niti informiran o načinu promjene kamatne stope i o parametrima o kojima je to ovisilo, a utvrdio je i da nije bilo mogućnosti pregovaranja o pojedinačnim ugovornim odredbama.

19. Iz navedenog slijedi da su odredbe konkretnog Ugovora o kreditu koji su sklopile stranke, u dijelu u kojem su ugovorene odredbe o valutnoj klauzuli u CHF i jednostranom odlukom tuženika promjenjivoj kamatnoj stopi, nepoštene i kao takve ništetne. Za dodati je i da se tužitelj može pozivati na ništetnost i u slučaju da je ugovor izvršen (a nije), jer sve iznesene okolnosti, koje je sud utvrdio u postupku radi zaštite kolektivnih prava i interesa potrošača, upućuju na zaključak da se nije radilo o zabrani manjeg značaja, pa se, sukladno odredbi čl. 107. st. 2. Zakon o obveznim odnosima (Narodne novine br. 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99, dalje: ZOO/91),

može isticati ništetnost. Kako se radi o ništetnim odredbama, te se odredbe među strankama ne mogu primijeniti i tuženik nema pravo na naplatu svog potraživanja na temelju takvih ugovornih odredbi, odnosno, sukladno čl. 104. st. 1. ZOO/91, tuženik je dužan vratiti tužitelju sve što je primio po osnovama koje su utvrđene ništetnim. Dakle, tužitelj bi imao pravo na povrat u dijelu u kojem je njegova obveza preplaćena, i to kao razliku između iznosa obračunatog po tečaju za valutu CHF primijenjenog kod otplate i onog po tečaju na dan isplate kredita. Za dodati je i da je čl. 210. ZOO/91, koji regulira institut stjecanja bez osnove, propisano da je stjecatelj dužan vratiti stečenu imovinu, što uključuje i ostvarenu korist.

20. Nadalje, iako je sklapanjem Dodatka Ugovoru neravnoteža u pravima i obvezama otklonjena za buduće razdoblje, jer je istim Dodatkom Ugovor konvertiran u ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u EUR, pri čemu je tužitelju priznata preplata, to ne znači da je on uistinu i obeštećen kao da ništetnih ugovornih odredbi nije bilo, odnosno ne znači da je u potpunosti doveden u pravni položaj u kojem bi bio da u predmetnom Ugovoru nije bilo nepoštenih i ništetnih odredbi o valutnoj klauzuli. Naime, o pitanju postojanja pravnog interesa za pokretanje i vođenje parnica u kojima tužiteljica ističe ništetnost ili traži utvrđenje ništetnosti ugovornih odredbi ugovora o kreditu zaključenog u valuti CHF, a u slučajevima kada su stranke zaključile dodatak ugovoru o kreditu kojim je izvršena konverzija kredita, već se izjasnio i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci od 12. veljače 2019. donesenoj u predmetu broj Rev-2868/18 povodom izvanredne revizije, u kojoj je postavljeno pitanje gubi li sklapanjem dodatka ugovora o kreditu korisnik kredita pravni interes zahtijevati utvrđenje ništetnosti odredbi osnovnog ugovora o kreditu. Na tako izričito postavljeno pravno pitanje, navedeni sud je izrazio stav da sama činjenica da su stranke sklopile dodatak ugovoru o kreditu na temelju ZID ZPK/15, kojim je izvršena konverzija kredita u valuti CHF u kredit uz valutnu klauzulu u valuti EUR, a kojim su u prethodno zaključenom ugovoru o kreditu izmijenili odredbe glede valute obveze, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita, i kojim su postigle sporazum o raspolaganju preplatom, ne znači da je korisnik kredita izgubio pravni interes za utvrđenjem da su pojedine odredbe ugovora o kreditu u valuti CHF ništetne. Ovo stoga što korisnik kredita i nadalje tvrdi da mu nije u cijelosti podmiren dug, odnosno da provedbom konverzije nije u potpunosti obeštećen glede posljedica koje su proizvele ništetne ugovorne odredbe, slijedom čega i postavlja kondemnatorni zahtjev za isplatu, tražeći u konkretnom slučaju i da sud odluči o ništetnosti spornih odredbi, pri čemu treba imati u vidu i to da ništetnost nastupa po samom zakonu i nastaje od samog trenutka sklapanja pravnog posla. Isto stajalište je taj sud izrazio i u kasnije donesenoj odluci broj Rev-18/2018 od 26. svibnja 2020. Dakle, tužitelj, neovisno o zaključenom sporazumu o konverziji, ima pravni interes za pokretanje predmetne parnice, odnosno ovlašten je u istoj pozivati se na ništetnost pojedinih ugovornih odredbi, kako bi na temelju toga ostvario zaštitu povrijeđenih prava za koja smatra da mu pripadaju, odnosno kako bi ostvario pravo na obeštećenje zbog primjene tih ništetnih odredbi, a takav zaključak je u skladu i s pravnim shvaćanjem izraženim i u odluci Suda Europske unije donesenoj 14. ožujka 2019. u predmetu C-118/17 (Dunai protiv Erste bank Hungary), prema kojem shvaćanju odredbu čl. 6. st. 1. Direktive 93/13/EEZ o nepoštenim ugovornim odredbama uvijek treba tumačiti tako da nepoštene ugovorne odredbe nisu obvezujuće za potrošače, i to kao da nikada nisu postojale, tako da ne mogu imati učinak u odnosu na potrošača, sve to s posljedicom ponovne uspostave pravne i činjenične situacije u kojoj bi se potrošač nalazio kada navedena odredba ne bi postojala. Stoga taj sud zaključuje da u situaciji kada su nepoštene ugovorne

odredbe izmijenjene ili zamijenjene drugim odredbama, s ciljem kako bi se neki ugovor održao na snazi, i to ne samo onda kada do toga dođe izravnom intervencijom zakonodavca, već i onda kada do toga dođe intervencijom ugovornih strana, izvršenom temeljem neke zakonske odredbe, kao što je to ovdje slučaj, to nikako ne može imati za posljedicu smanjenje zajamčene pravne zaštite potrošača, što znači da potrošač u svakoj situaciji, pa tako i u konkretnom slučaju tužitelj, mora imati mogućnost uspostave činjenično i pravno one situacije u kojoj bi se nalazila da takva nepoštena odredba nije postojala, a osobito mora imati mogućnost ostvarivanja povrata koristi koju je trgovac neopravdano stekao na njegovu štetu temeljem nepoštenih i ništetnih ugovorne odredbe.

21. Pri donošenju ove odluke, sud je imao u vidu i stajalište Suda Europske unije u odluci broj C-452/18 od 9. srpnja 2020. u kojoj se navodi da "...članak 6.stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da mu se ne protivi mogućnost da odredba ugovora koji su sklopili prodavatelj robe ili pružatelj usluga i potrošač, a za koju se u sudskom postupku može utvrditi da je nepoštena, valjano bude predmet ugovora o obnovi između tog prodavatelja robe ili pružatelje usluga i tog potrošača, kojim se potonji odriče učinka do kojih bi dovelo proglašavanje te odredbe nepoštenom pod uvjetom da je to odricanje rezultat slobodnog i informiranog pristanka potrošača...". Nadalje se navodi i "Članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 u vezi s točkom 1. Pod točkom (q) njezina Priloga, kao njezin članak 6. stavak 1. treba tumačiti na način da odredba sadržana u ugovoru koji su sklopili prodavatelj robe ili pružatelj usluga i potrošač kako bi razriješili postojeći spor, a kojom se potrošač odriče isticanja pred nacionalnim sudom zahtjeva koje bi mogao istaknuti da nema te odredbe, može se smatrati "nepoštenom", osobito ako navedeni potrošač nije mogao raspolagati relevantnim informacijama koje bi mu omogućile shvaćanje pravnih posljedica koje za njega iz te odredbe proizlaze."

22. Također je sud imao u vidu i odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-457/2025 od 27. svibnja 2026., u kojoj je zauzeto pravno shvaćanje da "Potrošač korisnik kredita koji je na temelju ZID ZPK/15 ugovaranjem Aneksa Ugovoru o kreditu konvertirao kredit ugovoren s valutnom klauzulom u švicarskom franku i promjenjivom kamatnom stopom u kredit s valutnom klauzulom u EUR nema pravo na utvrđenje i isplatu iznosa preplaćenih na temelju ništetnih ugovornih odredaba iz temeljnog ugovora o kreditu s ništetnom promjenjivom kamatnom stopom i ništetnom valutnom klauzulom u CHF, ali ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji.". Unatoč utvrđenjima suda iz te odluke, imajući u vidu sadržaj Dodatka koji su stranke sklopile, te odredbe čl. 19.c. ZID ZPK, kao i iznesena stajališta Suda Europske unije, ovaj sud je stajališta da tužitelj osnovano zahtijeva povrat preplaćenih iznosa s osnove ništetnosti ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF, jer nije utvrđeno da bi se odrekao svojeg prava na sudsku zaštitu u smislu da zahtijeva povrat pretplaćenih iznosa koji su predmet ovog spora, niti je tuženik dokazao da bi tužitelju predočio i informirao ga o ekonomskim posljedicama u odnosu na ništetnost spornih ugovornih odredbi, koje za njega nastaju u smislu da će obuhvatiti izračunom sve uplaćene iznose, pa i one koje je tužitelj uplatio na temelju nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o kreditu u postupku konverzije.

23. Pritom je za dodati i da proizlazi da sklapanjem Dodatka ugovora o konverziji potrošač tj. tužitelj nije dragovoljno pristao s bankom urediti posljedice ništetnosti

ugovornih odredbi kredita u CHF tako da bi se iste otklonile za razdoblje koje je prethodilo sklapanju Sporazuma o konverziji, već je na to pristao radi otklanjanja daljnjih štetnih posljedica nepovoljne financijske situacije u kojoj se našao uslijed nepredvidivog kretanja tečaja CHF i posljedično visine otplatne rate. To nije bila volja niti banaka, niti je ZID ZPK/15 to predviđao i propisao, a niti se korisnik kredita dobrovoljnim sklapanjem Aneksa uz Ugovoru o kreditu mogao odreći prava koja mu pripadaju temeljem posljedica nepoštenih ugovornih odredbi osnovnog ugovora o kreditu do dana sklapanja sporazuma o konverziji. Tim sporazumom samo je redefiniran ugovorni odnos između korisnika kredita i banke "pro futuro" i retroaktivno, ali time se nije rješavalo pitanje nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu.

24. Ovo posebno iz razloga jer odredbe o valutnoj klauzuli ugovora u CHF u vrijeme provedbe konverzije nisu uopće bile utvrđene ništetnima u kolektivnom sporu, budući da je tek presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ- 6632/2017 od 14. lipnja 2018. potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. kojom je utvrđeno, između ostalog, da je tuženik povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapajući s istima ugovore o kreditima i koristeći ništetne ugovorne odredbe kojom je glavnica kredita vezana uz valutnu klauzulu u CHF, te je u odnosu na navedenu presudu odbijena revizija tuženice tek presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-2221/2018 od 3. rujna 2019., tako da je u vrijeme donošenja ZID ZPK i sklapanja sporazuma o konverziji egzistirala pravomoćna odluka Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014., kojom je preinačena prvostupanjska odluka Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. i odbijen zahtjev za utvrđenje ništetnosti devizne klauzule u CHF.

25. Zaključno je za ponoviti da nije sporna zakonitost i provedba bilo kojeg dijela konverzije provedene sukladno ZID ZPK, međutim, posljedice tako provedene konverzije nemaju utjecaj na ugovorni odnos na način da bi otklonile ili izmijenile učinke ugovora o kreditu do dana sklapanja Aneksa ugovoru o kreditu, a samim time i učinke ništetnosti odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli koji proizlaze iz presuda povodom kolektivne tužbe radi ništetnosti promjenljive kamatne stope i valutne klauzule u CHF. Međutim, prema mjerodavnoj praksi Europskog suda pravde u predmetu C-186/16, kod obveza banaka prema korisnicima kredita nije dovoljno da je odredba jasna i razumljivo sastavljena već je nužno potrošaču ponuditi dovoljno informacija kako bi mogao donijeti razborite odluke, a koje informacije tuženik nije pružio tužitelju, niti je dokazao da bi mu pružio dovoljno informacija kako bi mogao shvatiti ekonomske posljedice svoje odluke o prihvaćanju konverzije u odnosu na njegovo pravo na potpuno obeštećenje zbog ništetnih odredbi do dana konverzije. Stoga, po shvaćanju ovog suda, tužitelj, kao korisnik kredita u CHF koji je sklopio Dodatak uz Ugovor, ima pravo potraživati stečeno bez osnove temeljem ništetnih ugovornih odredbi isključivo u odnosu na razdoblje važenja Ugovora o kreditu u CHF do dana provedbe konverzije sklapanjem Dodatka Ugovoru o kreditu, a u vidu razlike preplate koja je dobivena konverzijom i one koja bi mu pripadala temeljem posljedica ništetnosti Ugovora o kreditu u CHF, ako u tom smislu nije u potpunosti obeštećen konverzijom. Dakle, konverzija kredita u valuti CHF, onako kako je uređena navedenim Zakonom, odnosi se isključivo na ugovorne obveze proizašle iz ugovora o kreditu i niti jedna odredba ZID ZPK/15 ne širi primjenu konverzije na izvanugovorne odnose stranaka, kao što su restitucijski zahtjevi (stečeno bez osnove) temeljem ništetnih ugovornih odredbi.

26. Za istaknuti je i da se tužitelj može pozivati na utvrđenja iz presude donesene u postupku povodom tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava, čak i ako ne potražuje naknadu štete, jer pravilnim tumačenjem odredbe čl. 502.c ZPP, proizlazi da taj termin podrazumijeva sve vrste, odnosno oblike kompenzacija koje potrošač postavlja prema trgovcu, a ne samo zahtjeve za naknadu štete, s tim da tužitelj tvrdi da provedenom konverzijom nije u potpunosti oštećen.

27. Radi utvrđenja visine tužbenog zahtjeva, odnosno je li tužitelj sklapanjem Dodatka oštećen do dana konverzije Ugovora, ako bi se njegova obveza do tada uzela po početnom tečaju i početnoj kamatnoj stopi, sud je proveo vještačenje po vještakinji financijske struke Petri Blašković iz društva Centar za financijska vještačenja d.o.o., koja je u nalazu utvrdila da, pod pretpostavkom da se tijekom otplate kredita vezanog uz valutu CHF, u razdoblju otplate do dana provođenja konverzije kredita nije mogla mijenjati kamatna stopa ni tečaj, ukupan iznos preplata, uzevši u obzir rast anuiteta zbog rasta kamatne stope te rasta tečaja u odnosu na tečaj koji je vrijedio na dan isplate kredita, iznosi 10.565,31 EUR, od kojeg iznosa je tužitelj preplatio na ime promjene kamatne stope iznos od 3.409,40 EUR te je preplatio zbog rasta tečaja iznad tečaja koji je vrijedio na dan isplate kredita iznos od 7.155,91 EUR. Utvrdila je i da je pritom manje plaćen iznos od 906,86 EUR, od kojeg iznosa je zbog pada kamatne stope manje plaćen iznos od 686,49 EUR, a zbog pada tečaja za otplatu ispod tečaja na dan isplate kredita iznos od 220,37 EUR. Slijedom navedenog, sveukupan iznos koji je više plaćen (zbroj više i manje plaćenog) za vrijeme otplate kredita do provođenja konverzije kredita, slijedom promjene kamatne stope i tečaja na više i niže u odnosu na početni tečaj CHF koji je vrijedio na dan isplate kredita, iznosi 9.658,45 EUR, pa bi u slučaju uračunavanja manje plaćenog iznosa od ukupno više plaćenog zbog promjene kamatne stope u razdoblju od početka otplate kredita do provođenja konverzije kredita, ukupna preplata iznosila 9.658,45 EUR, od čega bi se na preplatu po osnovi odredbe o kamatnoj stopi odnosio iznos od 2.722,91 EUR, a na preplatu po osnovi promjene tečaja iznos od 6.935,54 EUR. Nadalje, prema utvrđenjima vještaka, na dan provođenja konverzije, odnosno 13. siječnja 2016. utvrđena je nedospjela glavnica u iznosu 47.131,32 EUR, što primjenjivim tečajem na taj dan iznosi 360.160,53 kn (tečaj 7,641639 kn za 1 EUR), a pod pretpostavkom da se tužitelju za vrijeme otplate kredita u CHF nije mogla mijenjati kamatna stopa ni tečaj u odnosu na početni tečaj i kamatnu stopu, preostala nedospjela glavnica bi na taj dan (dan provedbe konverzije, odnosno 13. siječanj 2016., koji je razvidan kao takav iz prometa o kreditu) prema početnom otplatnom planu bila manja za 4.739,74 EUR. Utvrdila je i da je prilikom obračuna konverzije tuženik uzeo u obzir sve uplate tužitelja te postupio u skladu s čl.19. c ZID ZPK/15 te priznao preplatu tužitelju na dan 30. rujna 2015. godine u ukupnom iznosu od 1.213,37 EUR. Napomenula je da utvrđenja iz njenog nalaza, odnosno iznosi ukupno iskazane preplate za vrijeme otplate kredita u CHF, pod pretpostavkom da se tužitelju nije mogla mijenjati kamatna stopa i tečaj CHF, kao i iznosi utvrđene preostale glavnice za otplatu kredita u EUR kojim je po konverziji utvrđen višak u uplatama temeljem simuliranog otplatnog plana za EUR, polaze od istih stvarnih uplata tužitelja u kunama za podmirenje obveze za anuitete u CHF, ali su različite pretpostavke tužitelja i tuženika, što predstavlja pravno pitanje u koje ona ne ulazi. Konačno, vještakinja je utvrdila i da zatezne kamate na ukupno preplaćene mjesečne iznose, zbog promjene tečaja i kamatne stope iznad tečaja i kamatne stope koji su vrijedili na dan isplate kredita, obračunate za razdoblje do dana provođenja konverzije iznose 4.382,68 EUR, kao i da, pod pretpostavkom da je potrebno uračunati priznatu preplatu i da se primjenjuje odredba Zakona o obveznim odnosima

o redu uračunavanja, tada bi preostali iznos zateznih kamata na preplaćene mjesečne iznose obračunate do dana provođenja konverzije bio 3.169,31 EUR. Za dodati je da je vještakinja u nalazu navela da iz dokumentacije proizlazi da je tuženik vršio obračun kredita u CHF zaključno s uplatom tužitelja u siječnju 2016. te da je tek 13. siječnja počela otplata kredita u EUR, tako da je stvarna provedba konverzije izvršena tek tog dana.

28. Nalaz i mišljenje vještakinje sud je prihvatio kao nepristrano i obrazloženo, te sukladno pravilima struke, a na izračun i utvrđenja vještaka niti stranke nisu imale primjedbi te nisu predložile usmeno obrazloženje nalaza i mišljenja, koje sud, stoga, iz razloga ekonomičnosti postupka, nije niti proveo, a vještakinja je s pravom ukazala i na to da je pitanje načina uračunavanja iznosa priznate preplate pravno pitanje, kao uostalom i pitanje uračunavanja tzv. negativnih razlika te je s pravom kao dan konverzije uzela dan kada je ista prema dokumentaciji stvarno provedena.

29. Zahtjev tužitelja usmjeren na isplatu je restitucijski zahtjev, zastarijevanje kojeg počinje teći od pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora (pravno shvaćanje zauzeto na 1. sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske 30. siječnja 2020.). Kako je odluka suda donesena u sporu povodom kolektivne tužbe, u dijelu koji se odnosi na utvrđenje ništetnosti odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi postala pravomoćna 13. lipnja 2014., a u dijelu ništetnosti odredbe o valutnoj klauzuli u CHF tek 14. lipnja 2018., proizlazi da do podnošenja tužbe (10. lipnja 2019.), za potraživanje isplate zbog ništetnosti obje odredbe petogodišnji zastarni rok iz čl. 371. ZOO/91 nije protekao, a niti je protekao u odnosu na naknadno postavljeni zahtjev za isplatu razlike glavnice, jer taj zahtjev izvire iz ništetnosti odredbe o valutnoj klauzuli u CHF, pa je postavljanje istog 26. listopada 2020. u okviru zastarnog roka, računajući od dana pravomoćnog utvrđenja ništetnosti odredbe o valutnoj klauzuli, a i ako bi se rok za postavljanje istog računao od dana sklapanja Dodatka, jer je tek tada tuženik ostvario tu korist. Glede prigovora zastare u odnosu na povišenje tužbenog zahtjeva, za istaknuti je da zastarni rok prestaje teći isticanjem pojedinog zahtjeva, a njegovo naknadno povišenje u skladu s utvrđenjima vještaka (tzv. neprava preinaka) ne utječe na tijek zastare.

30. Tužitelj je konačno postavio tužbeni zahtjev, usklađujući isti s izračunom vještaka, te je zatražio isplatu iznosa od 3.409,40 EUR, koji predstavlja zbroj više plaćenih anuiteta po osnovi promjene kamatne stope, zatim iznosa od 7.155,91 EUR, koji predstavlja zbroj više plaćenih anuiteta po osnovi promjene tečaja, sve sa zateznim kamatama tekućim od 30. rujna 2015. do isplate. Zatražio je i iznos od 4.739,74 EUR po osnovi manje priznate glavnice, sa zateznim kamatama tekućim od 9. siječnja 2016. do isplate te iznos od 3.169,31 EUR po osnovi zateznih kamata (razlika utvrđenih zateznih kamata nakon uračunavanja preplate priznate u konverziji) i to sa zateznim kamatama tekućim od dana zaključenja glavne rasprave (2. rujna 2026.) do isplate, a postavio je i podredni zahtjev za isplatu punog iznosa zateznih kamata od 4.382,68 EUR sa zateznim kamatama tekućim od 8. kolovoza 2025. do isplate.

31. Osnovano je tužitelj uračunao priznatu preplatu i za taj iznos umanjio iznos utvrđenih zateznih kamata na utvrđene preplaćene anuitete do dana konverzije i to primjenjujući pravilo o uračunavanju ispunjenja iz čl. 313. ZOO/91, jer je za taj iznos on obeštećen prilikom konverzije, pa tek kada se isti iznos uračuna, dođe se do iznosa koji tuženik treba vratiti kao stečen bez osnove, a navedeni iznos valja odbiti upravo od obračunatih zateznih kamata, pa s obzirom da istim nisu podmirene zatezne kamate u cijelosti, temeljem odredbe čl. 104. st. 1. ZOO/91, tužitelju je,

pored iznosa od 3.409,40 EUR i 7.155,91 EUR, koji su mu dosuđeni po osnovi preplaćenih anuiteta po obje osnove ništetnosti, dosuđen i iznos od 3.169,31 EUR na ime razlike nepodmirenih zateznih kamata na te glavnice, a temeljem čl. 277. st. 1. ZOO/91. Za dodati je i da tzv. negativne razlike u konkretnom slučaju predstavljaju iznose manje plaćenih anuiteta zbog niže kamatne stope, kao i one manje plaćene zbog nižeg tečaja u odnosu na početni, međutim nema osnove da se za te iznose umanju utvrđena preplata. Naime, odredba čl. 104. st. 3. ZOO/91 propisuje obvezu suda da pri odlučivanju o vraćanju u slučaju ništetnosti ugovornih odredbi vodi računa o savjesnosti ugovornih strana, a tuženik je bio nesavjestan jer je morao znati za ništetnost spornih odredbi s obzirom na opisani način njihovog ugovaranja te i odredba čl. 108. ZOO/91 propisuje da je ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ništetnog ugovora odgovoran svome suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora, ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti, pa stoga tuženik, na čijoj su strani razlozi krivnje za sklapanje takvog ugovora, ne može ostvariti pravo na naknadu štete od tužitelja ili isplatu tražbine s osnove tzv. negativne razlike, odnosno u konkretnom slučaju ne postoji osnova da se za navedene negativne razlike umanje po tužitelju preplaćeni iznos, a niti tuženik može ostvariti istu razinu zaštite i u istim rokovima u kojima to može tužitelj kao potrošač. Osim toga, tuženik niti nije istaknuo prigovor prijeboja ili protutužbu u tom smislu, bez čega svakako nema mjesta umanjivanju utvrđenih preplaćenih iznosa za tzv. negativne razlike.

32. Tužitelju pripada pravo na zatezne kamate od dana plaćanja pojedinog preplaćenog anuiteta, odnosno od dana stjecanja, sukladno odredbi čl. 214. ZOO/91, s obzirom da se radi o povratu stečenog bez osnove i to zato jer je tuženik bio nesavjestan, budući da je, kako je to već navedeno, morao znati, s obzirom na izostanak pregovaranja i informiranja o svim rizicima predmetne valutne klauzule, kao i načinu promjene kamatne stope, a i s obzirom na moguće posljedice (znatna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, do koje je i došlo, imajući u vidu i visinu preplate njegove obveze), da se radi o ništetnim ugovornim odredbama, pa zatezne kamate teku od dana uplate pojedinog preplaćenog anuiteta do dana plaćanja. Kako je utvrđeno da iste do dana provedbe konverzije, tj. 13. siječnja 2016., uz umanjene za priznatu preplatu prilikom konverzije, iznose 3.169,31 EUR, tužitelju je taj iznos dosuđen, kao i daljnje zatezne kamate na utvrđene iznose preplaćenih anuiteta po obje osnove tekuće od toga dana do isplate, dok je odbijen dio zahtjeva za isplatu zateznih kamata tekućih na iznose od 3.409,40 EUR i 7.155,91 EUR od 30. rujna 2015. do 12. siječnja 2016., jer je izračun zateznih kamata po vještaku, sukladno kojem je tužitelj postavio tužbeni zahtjev, obuhvatio razdoblje do provedbe konverzije. Isto tako je odbijen i zahtjev za isplatu zateznih kamata tekućih na dosuđeni preostali iznos zateznih kamata od 2. rujna 2026. do isplate, jer u smislu odredbe čl. 279. st. 1. ZOO/91, na dospjelu a neisplaćenu kamatu (ugovornu ili zateznu) ne teče zatezna kamata. Tražbina zateznih kamata se osamostaljuje i na nju mogu teći zatezne kamate tek po podmirenju glavne tražbine, koja u konkretnom slučaju nije podmirena, i to od dana podnošenja zahtjeva za njihovu isplatu.

33. Glede tužbenog zahtjeva usmjerenog na isplatu manje priznatog iznosa glavnice kod konverzije, za dodati je i da je priznavanjem manjeg iznosa od onog na koji bi tužitelju pripadalo pravo zbog ništetnih odredbi, unatoč tomu što je izračun izvršen sukladno ZID ZPK/15, tuženik ostvario korist, na povrat koje tužitelj ima pravo u smislu čl. 104. st. 1. i čl. 210. st. 1. i 2. ZOO/91, i tek priznavanjem iste se on dovodi u poziciju kao da ništetnih odredbi do dana konverzije nije ni bilo, a na taj

iznos mu pripada pravo i na zatezne kamate, temeljem čl. 214. ZOO/91, tekuće od dana kada je tuženik ostvario tu korist, s obzirom da je tuženik nesavjestan stjecatelj, iz već obrazloženih razloga. Kako je u postupku utvrđeno da je to s danom provedbe konverzije (13. siječnja 2016.), tužitelju je dosuđen iznos razlike nepriznate glavnice od 4.739,74 EUR te su mu dosuđene i zatezne kamate na taj iznos tekuće od 13. siječnja 2016. do isplate, dok je odbijen zahtjev za isplatu zateznih kamata na taj iznos tekućih od 9. siječnja 2016. do 12. siječnja 2016. Za dodati je i da je sud u pretežnom dijelu prihvatio glavni zahtjev, pa nije bilo mjesta odlučivanju o eventualno kumuliranom zahtjevu.

34. Odluka o troškovima postupka temelji se na čl. 154. st. 5. ZPP, s obzirom da, kada se uzme u obzir uspjeh u osnovi i uspjeh u visini, proizlazi da tužitelj nije uspio tek s neznatnim dijelom i to sporednog tužbenog zahtjeva (u dijelu zateznih kamata), u vezi kojeg nisu nastali posebni troškovi. Troškovi su odmjereni primjenom čl. 155. ZPP, kao i Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine br. 138/23, dalje: Tarifa) te sukladno vrijednosti predmeta spora u vrijeme poduzimanja pojedine radnje, koja vrijednost za radnje poduzete do 25. listopada 2020. iznosi 8.948,45 EUR, od 26. listopada 2020. do 16. prosinca 2025. ista iznosi 12.895,68 EUR te od 17. prosinca 2025. iznosi 15.305,05 EUR (u zadnji VPS nije uzet u obzir zatraženi iznos obračunatih zateznih kamata, jer iako uglavničene za određeno razdoblje, one i dalje predstavljaju sporednu tražbinu).

35. Tužitelju su priznati troškovi zastupanja po punomoćniku odvjetniku i to: trošak sastava tužbe po Tbr. 7. toč. 1. (100 bodova), sastav podnesaka od 6. studenog 2020., 26. listopada 2020., 15. siječnja 2025. i 14. veljače 2025., sve po Tbr. 8. toč. 1. (4x100 bodova) trošak sastava podnesaka od 8. kolovoza 2025. (50 bodova) i 17. prosinca 2025. (125 bodova), oba po Tbr. 8. toč. 2., trošak zastupanja na ročištima od 16. studenog 2020., 3. ožujka 2025., 1. listopada 2025. (3x100 bodova) i 2. rujna 2026. (250 bodova), sve po Tbr. 9. toč. 1., trošak zastupanja na ročištu za objavu presude po Tbr. 9. toč. 3. (50 bodova), zatim trošak PDV-a u iznosu 637,50 EUR te trošak vještačenja u iznosu od 675,00 EUR, kao i pristojbe na tužbu u iznosu od 135,64 EUR.

36. Slijedom navedenog, dosuđena mu je naknada parničnog troška u ukupnom iznosu od 3.998,14 EUR i to sa zateznim kamatama, sukladno čl. 151. st. 3. ZPP, tekućim od dana donošenja presude pa do isplate.

37. Odluka o visini kamatne stope temelji se na čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj: 35/05, 41/08, 78/15, 29/18, 114/22, 156/22 i 155/23).

U Zagrebu, 24. rujna 2026.

Sutkinja:
Davorka Ćurko Nasić

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana primitka presude, a koja se podnosi putem ovoga suda županijskom sudu.

DNA:

- pun. tužitelja
- pun. tuženika

Broj zapisa: **9-3088d-a035b**

Kontrolni broj: **0ae09-b9e8b-8e10d**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.